

Nr 48.

Av herr **Svedberg m. fl.**, *angående statens övertagande av vintervägunderhållet på vissa enskilda vägar.*

Ett problem, som kräver hela landets intresse, är åtgärder till förebyggande av den flykt från landsbygden, som varje år ökar. Denna omständighet bör aktualisera ett ännu större intresse till motåtgärder från statens sida. År från år återkomma uppgifter om att folkmängden minskar på landsbygden, medan däremot ökning markeras för tätorter och städerna. En av orsakerna till nämnda flykt torde med säkerhet vara den isolering, som stora folkgrupper på landsbygden fortfarande få finna sig i, särskilt då med hänvisning till de brister, som där äro rådande i kommunikationshänseende. Även om man erkänner de stora förbättringar, som åstadkommits på detta område, så befinna sig tusentals människor på landsbygden i de omständigheterna, att de sakna utfartsvägar. Ett ännu större flertal har visserligen med hjälp av statsbidrag byggt sig själva utfartsvägar, vilka sommartiden äro framkomliga med motorfordon, men vilka på vintern äro i avsaknad av möjlighet till en sådan vintervägunderhållning, att en biltrafikförbindelse kan upprätthållas. Det räknas icke med motorplogning på de enskilda vägarna när statsbidraget med 60 % utgår på de uppskattade kostnaderna av vägunderhållet. Ändock att möjligheten föreligger för de enskilda väghållarna att genom överenskommelse med den statliga vägförvaltningen till självkostnadspris få hyra dess redskap och maskiner, så äro i de flesta fall förråden, där dessa redskap få avhämtas, så belägna, att avstånden mellan anknypningspunkten till den enskilda vägen och den allmänna leda till att transportkostnaden blir högre än om den enskilda vägen kunde motorplogas i samband med den allmänna vägens plogning. Då nu på grund härav de enskilda vägarna icke motorplogas, inträder för befolkningen som bor vid dessa vägar en isolering. Om skola icke finnes i närheten, måste barnen i dessa bygder för sin skolgång antingen inackorderas hos andra enskilda eller i skolhem. Jordbrukarna i dessa bygder få därför vintertid finna sig i stora svårigheter med att transportera fram sina produkter till försäljning. På grund av denna isolering är osäkerhets känslan en ständig irritation, särskilt då med rädsla för att sjuk- och olycksfall kunna inträffa.

Dessa omständigheter göra att ungdomen blir medveten om bygdens isolering och därav påverkas i hög grad den flykt från landsbygden, som så märkbart har förekommit de senaste åren. I Norrland ha provinsialläkarna i sina ämbetsberättelser till medicinalstyrelsen påtalat dessa förhållanden. Det är därför som det måste få anses vara ett berättigat krav som framställles från dessa befolkningsgrupper om, att från staten vidtagas åtgärder till

förbättring av nämnda förhållanden. De åtgärder, som i första hand kunna nämnas, äro att staten helt övertager ansvaret för vintervägunderhållet på de enskilda utfartsvägar, som äro byggda på ett sådant sätt, att motorplogning kan förekomma.

Med hänvisning till vad som anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om en skyndsam utredning angående statens övertagande av vintervägunderhållet på de enskilda vägar, som äro byggda på sådant sätt, att motorplogning kan förekomma, samt om framläggande för riksdagen av de förslag, som av utredningen kunna föräledas.

Stockholm den 18 januari 1947.

Karl Aug. Johanson.

Ernst Hage.

Lage Svedberg.

J. F. Grym.

Einar Persson.

Hugo Sundberg.

Carl Eriksson.
